

ладнання та використовують це у своїх проєктах.

4. Подання проєкту та графічне оформлення

Ця частина проєкту значно різноманітніша, студенти володіють різними засобами графічного оформлення.

Теж цікаво, але дещо умовно.

5. Можливість реального втілення в життя студентських проєктів

Це питання останнім часом дещо зрушилося з місця, почали з'являтися інтер'єри, виконані з проєктами студентів.

Кращі студентські проєкти завжди мають змогу реального втілення в натурі

Безумовно, той досвід, який здобуто під час перебування у Вищій архітектурно-будівельній школі у м. Веймарі, корисний та цікавий. Подальший порівняльний аналіз аналогічних шкіл в країнах СНД допоможе розробити оптимальну систему викладання дисципліни "Проектування".

ДО ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ "СОЦІОЕКОЛОГІЯ" У ВУЗАХ УКРАЇНИ

М. Назарук

*Львів, Український державний
лісотехнічний університет*

Якщо розглядати соціоекологію (Human or Social Ecology), як інтелектуальну міждисциплінарну науку, що вивчає закономірності взаємодії суспільства та природи і розробляє наукові принципи гармонізації цієї взаємодії (Г. Бачинський, 1983), то необхідно відзначити, що соціоекологія як самостійна наука - відносно молода. У республіках колишнього Радянського Союзу соціоекологія почала активно розвиватися з середини 70-х років, її проблемам

присвятили свої праці деякі філософи, географи, біологи, медики та інші вчені. Найбільший внесок у розвиток соціоекології вніс професор, доктор географічних наук Г.Бачинський у своїй узагальнюючій монографії “Соціоекологія: - теоретичні та прикладні аспекти” (К.: Наукова думка, 1991).

Офіційне визнання у нашій країні соціоекологія отримала після проведення у 1986 році в м. Львові Першої Всесоюзної науково-практичної конференції “Проблеми соціальної екології”, в якій взяли участь понад 600 вчених та практиків з усіх республік колишнього СРСР. Міністерство освіти України (1992 рік) затвердило навчальну програму курсу “Основи соціоекології” і включило цей курс як обов’язковий для всіх спеціальностей базовий загально-освітній предмет у навчальні плани всіх вузів. У видавництві “Вища школа” у 1995 році видано навчальний посібник “Основи соціоекології” (за редакцією професора Г. Бачинського). Тепер ця дисципліна читається в багатьох вузах країни.

Викладання цього курсу дозволяє врахувати ширшу палітру людських зв’язків із світом, аніж це робилося в традиційному курсі “Загальна екологія” чи “Охорона природи”, розкрити соціальні чинники відношення людини, в тій мірі, в якій вони впливають і формують людське середовище проживання. Власне, соціоекологія, становить органічний сплав різних галузей сучасного знання про гармонізацію взаємодії суспільства та природи.

Якщо в нашій державі соціоекологія (Human or Social Ecology) робить перші кроки, то у багатьох європейських країнах її почали викладати набагато раніше. Зокрема, в Брюссельському вільному університеті в Бельгії соціоекологію викладають вже понад 20 років. Основні проблеми і структура викладання цього курсу тотожні з 9 іншими університетами Європи. Адміністративна координація програм викладання здійснюється Міжнародним центром соціоекології (the “Centre International d’Ecologie Humaine”) в Женеві.

У Великобританії соціоекологічна освіта базується в Сасельському університеті, де передбачається соціоекологічна підготовка вчителів і керівників неформальних організацій з метою охоплення все більшої кількості людей соціоекологічними знаннями. Мета їхньої програми - впровадження соціоекології на всіх рівнях освіти.

В Мадридському автономному університеті проблемами соціо-

екології займаються на таких факультетах: економічному, філософському, біологічному та психології. Тут створено групи, які працюють над створенням нової навчальної мережі з питань соціоекології.

Висновки:

- в процесі реформування вищої школи в Україні необхідно запровадити у всіх навчальних програмах курс "Соціоекологія" як світоглядної міждисциплінарної дисципліни, що вивчає загальні закономірності гармонізації взаємодії людського суспільства та довкілля;
- при викладанні цієї дисципліни необхідно використовувати системний підхід до проблеми "людське суспільство - довкілля";
- з метою розробки методології та термінологічних тлумачень провести науково-практичну конференцію "Теоретичні і прикладні аспекти соціоекології".

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ОСВІТИ У СФЕРІ НАУК ПРО БЕЗПЕКУ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

І. Науменко, В. Кузнецов,

*Київ, Міжнародний університет
цивільної авіації*

В. Свято

Єдина методологія дослідження безпеки в різних сферах людської діяльності (шахти, заводи, авіація, спорт, медицина, політика, банківська справа тощо) відсутня. В 70-х роках почався процес усвідомлення, що об'єктивно існує не багато, а одна проблема - вивчення закономірностей діяльності людини в умовах фізичної та інших видів небезпек - виявленні й оцінці цих небезпек, а також - в пошуку шляхів забезпечення безпеки цієї діяльності. А на основі встановлених закономірностей повинні розвиватися дослідження в конкретних напрямках діяльності, зберігаючи єдине наукове річище (галузь).

Серед піонерів подібної методології загальноновизнаним є Вуппертальський університет (ФРН), який проводить роботу з 1978